

Bij bedrijfsoverdracht via schenking of vererving

Goed waarderingsrapport loont fiscaal de moeite

Frank van Ee en Teus van de Bospoort

Per jaar wisselen ruim 15.000 bedrijven van eigenaar. Veel van deze bedrijven worden door ouders (deels) aan hun kinderen geschonken of gaan bij overlijden via vererving over naar de erfgenamen. Om de overdracht van bedrijven via schenking of vererving eenvoudiger te maken, is de Bedrijfs Opvolgings Regeling (BOR) in het leven geroepen. Deze regeling biedt fiscale voordelen voor de bedrijfsopvolgers. Zeker voor agrarische bedrijven, maar ook in andere branches is gebruikmaken van de BOR aantrekkelijk. Om optimaal van die voordelen gebruik te kunnen maken, is een goede waardering van uw bedrijf essentieel.

De Bedrijfs Opvolgings Regeling (BOR) kent drie vrijstellingen:

- een vrijstelling van erf- en schenkbelasting voor degenen die de onderneming krijgen en voortzetten;
- uitstel van betaling van erf- en schenkbelasting voor degenen die de onderneming krijgen en voortzetten;
- uitstel van betaling van erfbelasting als er meerdere erfgenamen zijn.

De Belastingdienst hanteert twee waarden voor een onderneming. De eerste waarde is de 'goingconcernwaarde': dat is de waarde van de gehele onderneming, inclusief de goodwill, bij voortzetting van de onderneming. Dan is er ook nog de 'liquidatiewaarde'. Dit is de totale verwachte opbrengstwaarde van alle individuele bedrijfsmiddelen indien de onderneming zou worden geliquideerd.

Welke vrijstellingen kan de bedrijfsovernemer krijgen?

- De goingconcernwaarde is maximaal € 1.000.000 en hoger dan de liquidatiewaarde: de bedrijfsovernemer krijgt 100 % vrijstelling van de erf- en schenkbelasting.
- De goingconcernwaarde is maximaal € 1.000.000 en lager dan de liquidatiewaarde: de bedrijfsovernemer krijgt 100% vrijstelling over de liquidatiewaarde.
- De goingconcernwaarde is meer dan

€ 1.000.000 en hoger dan de liquidatiewaarde: de bedrijfsovernemer krijgt dan 100 % vrijstelling over de goingconcernwaarde tot € 1.000.000 en 83% vrijstelling over de goingconcernwaarde boven € 1.000.000.

- De goingconcernwaarde is meer dan € 1.000.000 en lager dan de liquidatiewaarde: de bedrijfsovernemer krijgt 100 % vrijstelling over het verschil tussen de goingconcernwaarde en de liquidatiewaarde. Bovendien krijgt de bedrijfsovernemer 100% vrijstelling over de goingconcernwaarde tot € 1.000.000 en 83% vrijstelling over de goingconcernwaarde daarboven.

Uitstel van betaling

De wetgever heeft in de BOR ook nog een uitstel van betaling opgenomen voor de bedrijfsopvolgers. Die is van toepassing als het ondernemingsvermogen meer is dan € 1.000.000 en de opvolgers gebruikmaken van de vrijstellingen voor erf- en schenkbelasting. Ook als er meerdere erfgenamen in het spel zijn, is uitstel van betaling mogelijk. Dit uitstel van betaling is rentedragend.

Welke voorwaarden kent de BOR?

Er is een aantal voorwaarden verbonden aan de regeling. Om te beginnen moet het gaan om een 'materiële' onderneming: u moet zich bezighouden met ondernemingsactiviteiten, niet met bijvoorbeeld

beleggen. Gaat het om vererving? Dan moet u, in geval van overlijden, ten minste één jaar eigenaar zijn geweest van het bedrijf. Bij een schenking is die termijn langer: vijf jaar. Ook voor de bedrijfsopvolgers zijn er voorwaarden: zij moeten de onderneming minimaal vijf jaar voortzetten, anders komt de Belastingdienst met een herziene aanslag erf- of schenkbelasting. De BOR biedt dus ruime(re) vrijstellingen voor bedrijven waarbij de liquidatiewaarde hoger is dan de goingconcernwaarde. Veel van die bedrijven zijn te vinden in de agrarische sector. Bij deze bedrijven is de directe opbrengstwaarde van de onroerende zaken vaak veel hoger dan de indirecte waarde die vrijkomt uit de exploitatie van dergelijke ondernemingen. Ook bij veel transportbedrijven, recreatiebedrijven, drukkerijen, autobedrijven, jachthavens en zelfs bij bouwbedrijven en productiebedrijven komt dit voor. Bij dergelijke bedrijven is er vaak geen sprake van een reële verhouding tussen het bedrijfskapitaal en het rendement van de onderneming.

Waarderingsrapport essentieel!

Bij bedrijven waar overdracht via schenking of vererving speelt, is het daarom van groot belang een goed waarderingsrapport op te stellen. Een waarderingsdeskundige is degene die goed kan bepalen wat zowel de liquidatiewaarde als de goingconcernwaarde bedraagt. Met een goed rapport in handen liggen alle mogelijkheden open om gebruik te maken van de maximale vrijstellingen die de BOR biedt! **An**

F. van Ee RAB RV is werkzaam als overnameadviseur en waarderingsdeskundige bij Alfa Fusies en Overnames. Mr. T. van de Bospoort AA/FB is fiscaal jurist bij Alfa Accountants en Adviseurs.